

B 286/præsidiets

Behandles i:
Præsidiets

Bilag:
- Ministerrådsforslag

J.nr. 13-00202-4

Præsidiets betænkning over

Ministerrådsforslag om retningslinjer for aktiviteter i Hviderusland

1. Præsidiets forslag

Præsidiets foreslår, at

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd,

at under hensyntagen til de synspunkter, som fremkommer i denne betænkning (B 286/præsidiets), gennemføre retningslinjerne for aktiviteter i Hviderusland som beskrevet i forslaget

2. Baggrund

Ministerrådsforslag om retningslinjer for aktiviteter i Hviderusland afløser "Riktlinjerna för Nordiska Ministerrådets Vitrysslands aktiviteter för 2011-2013", der altså udløber ved udgangen af 2013. Det konkluderes i de nye retningslinjer:

"De nya riktlinjerna från och med 2014 understryker vikten av fortsatt engagemang från det nordiska samarbetet för en demokratisk samhällsutveckling i Vitryssland. Nordiska Ministerrådet önskar att bidra till en demokratisk samhällsutveckling i Vitryssland, genom stöd och samarbete med det civila samfundet. Vitryssland gränsar till nordiska närområden – och Norden har ett naturligt intresse i att främja yttrandefrihet, tolerans, likställning och demokrati i regionen".

3. Høring

Mens Nordisk Råd har været inddraget ved møder omkring revidering af retningslinjer for samarbejdet med Nordvestrusland og med Estland, Letland og Litauen, så er det ikke sket på samme måde med retningslinjer for aktiviteter i Hviderusland. Aktiviteterne her er dog blevet berørt i sammenhæng med især samarbejdet med de tre baltiske stater. Det fremhæves imidlertid i de nye retningslinjer:

"Nordisk Rådet har under en rad år haft fokus på demokratiutveckling i Vitryssland genom framförallt parlamentarikersamarbete men också genom stöd till NMRs aktiviteter. Dialogen med Nordiska rådet relaterat till NMRs Vitrysslands aktiviteter är fortlöpande".

Nordisk Råd

4. Præsidiets synspunkter

Nordisk Råd har sammen med Baltisk forsamling siden 2007 haft kontak- ter med politikere i Hviderusland, både fra regeringssiden og fra oppositi- onen samt med Ngo'er. Siden præsidentvalget i Hviderusland i 2010 har det ikke været muligt med nogen konstruktiv kontakt med politikere i Hvi- deruslands parlament. Derimod har der været afholdt seminarer i Vilnius med politikere i opposition og med repræsentanter for hviderussiske Ngo'er og menneskerettighedsorganisationer. Nordisk Ministerråds kontor i Vilnius er i denne sammenhæng en vigtig aktør. Nordisk Råd har senest i nært samråd med Baltisk Forsamling fortsat dette samarbejde med semi- nar i Vilnius den 16. september 2013.

B 286/præsidiets

Behandles i:
Præsidiets

Bilag:
- Ministerrådsforslag

J.nr. 13-00202-4

I projektsamarbejde med de baltiske lande bør det på enkelte områder være muligt at inkludere hviderussiske partnere. Dette vil kræve en sær- skilt finansiering fra Nordisk Ministerråds side.

Nordisk Råd stod tidligere bag en rekommandation om et Nordisk informa- tionskontor i Minsk. Denne rekommandation er nu afskrevet, og Nordisk Råd har i et par år arbejdet sammen med Nordisk Ministerråds kontor i Vilnius om at arrangere seminarer for oppositionspolitikere og Ngo'ere fra Hviderusland. Der er anerkendelse af, at Nordisk Ministerråds kontor i Vil- nius har en vigtig rolle også i forhold til eksiluniversitet EHU og andre pro- grammer for hviderussere i eksil.

5. Konklusion

På baggrund af ovenstående foreslår Præsidiets,

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd,

at under hensyntagen til de synspunkter, som fremkommer i denne betænkning (B 286/præsidiets) at gennemføre retningslin- jerne for aktiviteter i Hviderusland som beskrevet i forslaget

Torshavn den 24. september 2013

Bertel Haarder (V)

Cristina Husmark Pehrsson (M)

Helgi Hjörvar (A)

Høgne Hoydal (T)

Höskuldur Þórhallsson (F)

Juho Eerola (saf)

Karin Gaardsted (S)

Karin Åström (S)

Kimmo Sasi (saml)

Marit Nybakk (A)

Åsa Torstensson (C)

Ministerrådsförslag om riktlinjer för aktiviteter i Vitryssland

Riktlinjer för Nordiska Ministerrådets Vitrysslands aktiviteter från 2014

Med beaktande av:

- Riktlinjerna för Nordiska Ministerrådets Vitrysslands aktiviteter för 2011-2013

Nordiska Ministerrådet (Samarbetsministrarna) beslutar att revidera ovan nämnda riktlinjerna för Nordiska Ministerrådets aktiviteter i Vitryssland.

Riktlinjerna beskriver ramarna för Nordiska Ministerrådets aktiviteter relaterat till Vitryssland. Dessa ramar är gällande under givna förutsättningar och kontext, som löpande utvärderas i förhållande till den konkreta politiska utvecklingen i förhållande till Vitryssland.

Bakgrund och målsättning:

De nya riktlinjerna för Nordiska Ministerrådets aktiviteter i Vitryssland är baserat på de erfarenheter som gjorts i förhållande till implementeringen av tidigare riktlinjerna för Vitryssland. Riktlinjerna har utarbetats i samarbete med en arbetsgrupp från de Nordiska ländernas utrikesministerier.

De nya riktlinjerna från och med 2014 understryker vikten av fortsatt engagemang från det nordiska samarbetet för en demokratisk samhällsutveckling i Vitryssland.

Nordiska Ministerrådet önskar att bidra till en demokratisk samhällsutveckling i Vitryssland, genom stöd och samarbete med det civila samfundet. Vitryssland gränsar till nordiska närområden – och Norden har ett naturligt intresse i att främja yttrandefrihet, tolerans, likställning och demokrati i regionen.

Nordiska Ministerrådet avser att koordinera dess aktiviteter i Vitryssland med de nordiska ländernas bilaterala insatser, men även andra relevanta

intressenter för att uppnå en så hög grad av synergieffekter som möjligt och undvika eventuella överlappande aktiviteter. Vidare har Nordiska Ministerrådet byggt upp ett starkt samarbete med EU-kommissionen relaterat till implementering av aktiviteter i Vitryssland.

Nordisk Råd

Nordisk Ministerrådet är fortsatt aktivt involverat i stöd till det vitryska exil-universitet *European Humanities University* (EHU) i Vilnius, i samarbete med bl a de nordiska länderna, EU och dess medlemsstater, USA, och privata givare. Ministerrådet administrerar sedan tidigare det EU finansierade *Civil Society Stability for Belarus* (CSSB), och Nordiska Ministerrådets NGO-program för östersjöregionen till förmån för det civila samfundet i Vitryssland. I samarbete med EU administreras även *Open Europe Scholarship Scheme* (OESS), vilket avser att säkerställa utbildning i EU-länder för vitryska studenter inom primärt naturvetenskapliga och tekniska utbildningar.

B 286/præsidi

Behandles i:
Præsidi

Bilag:
- Ministerrådsförslag

J.nr. 13-00202-4

Nordisk Rådet har under en rad år haft fokus på demokratiutveckling i Vitryssland genom framförallt parlamentarikersamarbete men också genom stöd till NMRs aktiviteter. Dialogen med Nordiska rådet relaterat till NMRs Vitrysslands aktiviteter är fortlöpande.

NMRs aktiviteter i Vitryssland från 2014

NMRs avser stödja aktiviteter med avsikt att bidra till en demokratisk samhällsutveckling i Vitryssland. Utöver direkt stöd till kapacitetsuppbyggnad hos civila samfunds organisationer, kan den övergripande målsättningen tillgodoses genom ökade kontakter mellan vitryska och nordiska aktörer på specifika områden. Det kommer inom ramen för utveckling av aktiviteter vara nödvändigt att fokusera på specifika sakområden och här söka direkt samarbete med andra relevanta aktörer, för att säkerställa synergier, effektivitet, och undvika överlappande aktiviteter.

Aktivitetserna kommer att implementeras med utgångspunkt i mänskliga rättigheter, tolerans, likställning, och god förvaltningsetik.

Aktivitetsernas genomförande

De nordiska samarbetsministrarna har det överordnade ansvaret för Nordiska Ministerrådets aktiviteter i förhållande till Vitryssland och tillvaratar den överordnande koordinationen av det samma.

Sekretariatet kommer eftersträva stark och tät koordination med de nordiska ländernas utrikesministerier samt löpande koordination med den nordiska representationen i Vitryssland, övriga relevanta ambassader och organisationer i Minsk, härunder speciellt EU-delegationen.

Vidare kommer ett tätt samarbete mellan sekretariatet och NMRs kontor i de Baltiska länderna och nordvästryssland eftersträvas vid utveckling av konkreta initiativ. NMRs kontor i Vilnius kommer här ha en särställning och central roll för utveckling och arbetet med relevanta aktiviteter.

Vidare ses en fortsatt dialog med Nordiska Rådet centralt för utvecklingen och genomförandet av aktiviteterna.

I det omfång som samarbete utvecklas mellan facksektorer och vitryska aktörer, skall NMRs fackministerråd och ämbetsmannakommittéer säkerställa koordinering med relevanta vitryska partnerorganisationer, och bär vidare ansvaret för det konkreta fackliga innehållet av dessa aktiviteter. Detta innebär samtidigt att samarbetet skall föregå i överensstämmelse med riktlinjerna som bekräftats av MR-SAM, där det specifika innehållet definieras av fackministerråden.

De huvudsakliga verktyg som för närvarande ligger till NMRs rådighet relaterat till implementering av initiativ relaterat till Vitryssland utgörs av:

- NMRs stöd till EHU
- Samarbete med civilsamfunds organisation inom ramarna för NMRs NGO-program.
- Gränsregionala aktiviteter genom Baltic Euroregional Network (BEN)
- Samarbete relaterat till Nordiska bilaterala program.
- Specifika samfinansierade initiativ med andra relevanta aktörer, här speciellt de Baltiska länderna och Polen.
- Initiativ i samarbete med EU.
- Initiativ i samarbete med andra regionala och internationala aktörer, här speciellt Nordiska rådet, Östersjörådet och Europarådet.
- Initiativ i de Nordiska institutionernas regim.
- Aktiviteter inom ramarna för den Nordliga Dimensionen Partnerskap, i det omfång Vitryssland här medverkar.

Nordisk Råd

B 286/præsidi

Behandles i:
Præsidi

Bilag:
- Ministerrådsforslag

J.nr. 13-00202-4

Prioritering av aktiviteterna

Huvudprioriteringarna för Nordiska Ministerrådets arbete i Vitryssland utgörs av:

- Arbeta för en demokratisk samhällsutveckling i Vitryssland, därunder stöd till civilsamfund, utbildning och ungdom, media och journalister och stöd till parlamentariskt samarbete huvudsakligen i Nordiska Rådets regi
- Gränsregionallt samarbete, med focus på civilsamfunds projekt, med nätverksbyggande och erfarenhetsutveckling som övergripande målsättningar, speciellt i samarbete med andra internationella och bilaterala aktörer. Vidare kan gränsöverskridande samarbete på kulturområdet användas för att bidra till ökade tvärnationella kontaktytor
- Stödja och bidra till överordnad koordination relaterat till konkreta nordiska bilaterala insatser på ad hoc basis i det omfång ett mervärde för de nordiska länderna kan skapas

Finansiering av aktiviteterna

Vid stöd till civilsamfundet kommer det principiellt ej finnas krav på samfinansiering från vitryska partnerorganisationer.

Dock ses samfinansiering som en fördel och något som bör eftersträvas för samtliga initiativ och utgör en viktig bedömningsgrund för eventuella aktiviteter.

Utvärdering av aktiviteterna

De nordiska samarbetsministrarna har ansvaret för den överordnade utvärderingen av Nordiska Ministerrådets aktiviteter relaterat till Vitryssland.

Kontinuerlig utvärdering av NMRs Vitrysslandsaktiviteter förutses. MR-SAM kommer på årsbasis mottaga en kort statusrapport vilket utvärderar pågående aktiviteter och möjliga nya perspektiv. Denna statusrapport kommer utgöra grundlag för en principiell diskussion kring utveckling av vidare Vitrysslandsaktiviteter. Denna rapport kommer att vidareförmedlas till de nordiska ländernas utrikesministerier och Nordiska rådet. Årsrap-

porteringen kommer komplementeras av kontinuerlig rapportering MR-SAM baserat på specifika behov.

Profilering

Profilering av NMRs Vitrysslands aktiviteter kommer ske i överensstämmelse med NMRs profilerings- och kommunikationsstrategi, i den mån detta kan anses hänsynsmässigt och relevant med specifik hänsyn till den vitryska kontexten och överordnade nordiska intressen.

Nordisk Råd

B 286/præsidi

Behandles i:
Præsidi

Bilag:
- Ministerrådsforslag

J.nr. 13-00202-4